

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONAPREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADÀ SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

Comentant un esport

Aquests dies, tindrà lloc, en un teatre d'aquesta vila, una altra representació de l'espectacle més immoral del nostre segle.

Alguns periodistes esportius, amb una despreocupació i un cinisme que no té nom, el qualifiquen d'"el noble esport de la boxa".

No sabem quin concepte en tindran aquests individus de l'esport i de la noblesa.

L'ideal de l'esport deu ésser cercar l'equilibri perfecte entre el cos i l'espiritu, a fi de realitzar l'ideal grec: "d'una ment sana en un cos sa", forjant un home sense atrofia moral ni física, reaccionant contra el despici filosòfic a la salut i a la força.

Però l'esport, degenerant, ens ha portat a resultats completament inversos, essent un dels factors de la deshumanització de les masses i de la degradació de la moral collectiva.

Aquests alards de força bruta, sense bellesa física ni moral, adornmen l'espiritu sense beneficiar el cos, doncs, no es pot creure que la regeneració del cos humà hagi de fer-se a cops, a guizes i a caigudes, aixafant-lo i fent-lo rodolar per terra.

Però si alguns esports deuen blasmar-se per irracionals i antientífics, tractant-se de la boxa, es fa necessari una croada en nom de la dignitat humana per a foragitar-la i eliminar-la com una de les més greus regressions de la humanitat cap a la barbàrie.

L'ideal de la civilització deu ésser el cultiu i desenrotllament del sentiments del bé, i l'extiriació i aniquilació de l'instint del mal, per tal de decantar la victòria vers el bé en la lluita incessant que té lloc en la psíquic de l'home contra el mal.

I l'espectacle brutal de la boxa, removent el fons ancestral de l'home, on hi dorm l'animaïtat inconscient i la força fosca dels sentiments, desvetllant l'instint davant de l'espectacle ferotge que remou la seva interioritat, és el més negatiu i immoral que hi ha, semblant impossible que pugui donar-se en ple segle XX.

Hem passat per la vergonya de veure dies passats, davant del combat Tunney-Dempsey, com la humanitat tota, fent abdicació de la seva dignitat, seguia amb una curiositat insana, amb una sanguinària impaciència, amb inqualificable atenció—talment com si depengués d'aquell fet el progrés de la humanitat o la vida dels pobles—la lluita de dos homes que, a canvi d'un grapat de bitllets de Banc, es trencaven la cara i es destroçaven l'estómac en una lluita absurdà, sense bellesa en el gest, sense la passió de la cólera i sense el més lleu motiu moral.

I pensem en els mils éssers humans que l'han presenciat, sense protesta i amb plaer, sense fastic i sense indignació, pagant a preus elevats el dret a poder presenciar aquest inhumà espectacle, el qual no té explicació ni culpa.

En els dos que lluiten hi ha l'explicació de l'afany de riquesa, car és ben sabut el bé que els paguen, i el de què no saben fer res més.

Però en els que els miren impossibles, sense separar-los, sense recriminar-los-hi llur procedir, sense tirar-los-hi en cara llur manca absoluta de dignitat i el mal que fan a la humanitat, no hi ha res que justifiqui, disculpi i humanizi la seva bestialitat.

Antoni Garriga.

AVIS A SANT PFER

—D'ací uns dies pujarà molta gent.

—I això?

—Barcelonins que s'hauran guanyat la glòria passejant per les Rambles

ELS POLITICS

Amb aquest títol acaba de publicar un llibre el senyor Duran i Ventosa. No hem llegit aquesta obra encara, però la llegirem. Ho hem dit mantes vegades. No patin pas nosaltres de monomania política. Menys encara ens ha atacat aquest x. rampió apòlitic o antipolític que ara està de moda.

Hi ha una política bona i una altra de dolenta.

La bona és la que En Costa va anomenar tutela o tutoria de pobles, i Quevedo política de Déu i Govern de Crist.

La dolenta és la que fa, de l'art de conuir els remats humans un mitjà de viure. A Espanya hi ha hagut política de gran alcària i indiscutible autoritat moral—Pi, Benot, Menéndez Pàllars, etc.—i hom nets d'Estat que no eren més que aprofitats deixebles de Rincómete i Cortadillo.

Potser els segons han estat més nombrosos que els primers.

En general, a Espanya i arreu, el polític és un producte de selecció. Es home de grans ambicions, d'amples horitzons, que encara que no oblide el present, té els ulls fits en el pervenir.

A l'esquerra, els polítics no han estat els intèrregies privilegiades.

Han hagut d'ésser uns herois, un màrtirs, veritables sants.

A l'esquerra no hi caben, no hi fan més els vividors, perquè a l'esquerra no s'hi viu.

L'esquerra en política és el lloc del sacrifici, de l'austeritat, de la virtut.

I aquestes roses de sentor i vermellor tan vives, enlloc han florit com en el camp republicà.

A la memòria d'Emili Zola

El vint-i-cinc aniversari de la mort de Zola, fou commemorat solemnement a la Sorbona, el dia sis d'aquest mes.

Molt abans de l'hora fixada per la cerimònia, l'immens recinte era ple a vessar, amb tot fer més de sis dies que no es donaven invitatius.

Eduard Herriot, president d'Instrucció pública i de Belles Arts, ha presidit l'acte. El seu discurs ha estat una apologia admirable del defensor de Dreifus.

Després, la música d'un regiment d'infanteria executà el "Preludi de Mésidor"; després, entre aclamacions, M. Kasin cantà, entre aclamacions, l'"Attaque du Moulin". M. Lleó Bernard llegí el panegíric escrit per Anatol France i M. Hervé llegí una de les pàgines més admirables de Zola.

Finalment, mentre l'orquestra tocava l'Himne a l'art de Wagner, unes noies vestides de blanc, ornaven el bust d'Emili Zola, amb el llorer i el roure immortal, i Magdalena Roch, sòbriament embolicada de vels, recità l'"Oda a Zola", tremolosa d'emoció, de Gustave Kahn.

El mestre de Medan, que deia que "la glòria no és res" estaria satisfet segurament de la simplicitat grandiosa, d'aquest homenatge.

Nosaltres, d'aquestes pàgines estant, ens associem a la glorificació que el poble francès, amb els seus intel·lectuals i el seu Govern al front, han tributat a aquest gran lluitador de la veritat i de la justícia.

MEXIC

L'actitud enèrgica i noble del president Calles ha dut gran rebòbori al seu país. Recentment, s'ha arribat a una cruenta guerra civil.

Cal, per a ben aviat, fer l'elecció de nou president de la República. El general i mestre Calles, actual president, presenta la candidatura d'un altre home liberal que continuà la seva política, el general Obregón.

La presidència del senyor Calles ha estat admirada per tots els homes liberals i democràtiques del món. La clerecia, a Mèxic, s'amava fent mestressa del país. Capellans i frares mexicans i estrangers envaïen el país, ordenaven com si fos seu, s'apoderaven de tot, adquirien tota la propietat. Era una cosa irritant. Calles, home austè i enter, volgué acabar-ho, I,

efectivament, d'una manera digna, que provoca la protesta de tots els reaccionaris d'arreu, ho acaba.

Cal dir, però, que hi hagueren algunes víctimes inútils; volem ésser imparcial i justs fins el punt de reconèixer els errors d'aquests amb els quals simpatitzem. També reconeixem que foren excessos inevitables; es veuen sempre en totes les revolucions i represions.

Ara, els reaccionaris mexicans tenen l'esperança que el nou president de la República fos dels seus. Però el senyor Calles presenta el senyor Obregón, i tot el país veu amb simpatia la candidatura. Això ha exasperat els reaccionaris.

I s'han aixecat en armes a les ordres dels generals Serrano i Gómez. Ha estat una lluita cruenta. El Govern, però, ha dominat de seguida els rebels; a hores d'ara gairebé estan ja del tot vençuts.

L'actitud del Govern ha estat enèrgica com calia. L'endemà de començar la revolta, els generals Serrano i Gómez i els altres caps principals de la revolta eren atusellats. Els diputats enemics de Calles i Obregón foren destituïts i declarats traïdors.

Els Estats Units, país infecte, que voldria fer-se l'amo de tota l'Amèrica, aprofita totes les ocasions per a intervenir, directament o indirectament, cobertament o traïdorament, en les coses interiors dels països americans. Aquestes seves intervencions han originat tot sovint vives i justes protestes.

Ara, és clar, s'ha posat al costat dels rebels. Però el tret els ha sortit per la "culata". Per a disimular la seva intervenció, trameté al costat dels reaccionaris 400 indis. Però les turbes liberals els han vençut; els indis es rendien vergonyosament. Amb aquesta desfeta de pells roges es considera totalment fracassada la intervenció canalhesca dels ianquis, "reis de l'ambició" i els més genuïns representants de l'imperialisme.

El general Obregón, doncs, serà el president. La política magnífica de Calles tindrà el seu continuador.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La influència dels mossos

No sempre havien d'ésser les mosses les que donaven o feien enveja; ara, els hi ha tocat el torn als mossos.

Ens referim, però, als mossos de l'Esquerra, aquests bons mossos, fills de la terra nostra que, embolicada amb llur bonhomia, hi lluu una fortalesa de roure. Es com si digués sim que són de bona pasta i a l'ensembla bona fusta.

No és, però, de llurs qualitats individuals, morals o materials, que volem parlar ara, ni és ben bé aquest l'objecte de les dentetes, amb tot i ésser un objecte d'emballum.

És la institució, la collectivitat, el que ha mogut l'afany de la Diputació de Tarragona, que ara vol tenir també mossos com Barcelona.

Nosaltres n'estem satisfets i àdhuc orgullosos de què Tarragona vulgi i pugui a la fi formar un cos de mossos com el nostre, i, és més, estranyem molt que no hi hagin pensat fins ara.

Però, mai és tard si el cor és jove, diuen; i ja que el cor de Tarraco és joenívol en aquest sentit, voldriem que les altres germanes, Lleida i Girona, el tinguessin també, i així, podríem un dia anomenar el cos de mossos de l'Esquerra com el cos de tot Catalunya, rica i plena de bonhomia i fortalesa de roure.

Ah!... I que també a Tarragona, com a Lleida i Girona, quan formessin el cos de mossos, que no s'oblidessin de posar-hi música, car,

ara els d'ací gaudiran—quan sigui necessari d'una nodrida Banda, la de la Casa de Caritat, que cada dia es fa més important i sonora, mercès a la intel·ligència del seu director, el nostre bon amic En Joan Lambert.

A no ésser que les quatre províncies es mancomunessin una altra vegada, només per a gaudir d'una mateixa Banda, puix llavors, si així fos, en comptes de felicitar com fem ara a l'amic Lambert pel satisfet que deurà estar d'haver d'anar a Pedralbes, l'hauríem de plànyer pel tràngol que, a més a més, se li presenta de cop i volta.

Lluís Ramírez Carulla.

A LERTA

Alerta, barcelonins, que heu de passar per les Rambles! Ara teniu més que mai la mort dintre cada passa.

Per a caminar-hi bé n'heu d'anar a aprendre a muntanya.

Després de mil excursions per les cingleres més altes,

després de deu o dotze anys de fer vida de salvatge,

podreu venir confiats a passejar per la Rambla i encara, potser, caureu

si és que vos refieu massa.

Hi ha muntanyes, espadats, valls fòndes (no solitàries),

caminois esmaperduts que van d'una banda a l'altra.

Només hi manquen pastors i alguna que altra ramada;

de lllops n'hi passen sovint

—hi han homes que en tenen l'ànima—.

Alerta, barcelonins, que heu de passar per les Rambles!

L'altra dia, amb un amic —dos herois com unacasa—

Rambla amunt i Rambla avall anàvem fent el miracle

de passar sens prendre mal

—ja ens faran sants quan els vagui—.

Vencent deu mil entremes

i altres tantes relíscades,

jo preguntava a l'amic:

—Què hi deuen fer aquí la Rambla?

I ell, que és un home xistós, va esgarrapar-se la calba

i al cap de poc respondé

mirant-se la budellada

d'aquells tubs que van traient

de cap a cap de la Rambla:

—Què hi deuen fer?... Tan se val!

Li treuen la solitaria!

Jo vareig riure un moment

i, de sobte, ensopogada,

i no vaig trencar-me el cap,

perquè sóc fill de muntanya.

Flic.

ENTRE PINTORS CUBISTES

—I això què representa per a tu?

—Doncs, mira, si ho compren, ti-

rar pilota a l'olla tot el mes.

Algú fruirà en dir que per això són pagats els que treballen; però, cal situar-se sincerament en un terme imparcial i respondre francament. Es que són pagats aquests obrers amb 6 pessetes per cada dia de treball? No, i mil voltes no; això no cal escatir-ho: està a l'abast de la més minxa intel·ligència. Així, doncs, no cal esferir-se per aquesta mica de mal olor que llancen aquests pous. Si ens hem de sentir neguitos és de pensar que allí al fons hi treballen uns homes que amb les ungles trenen d'entremig de les porqueries unes pessetes per als seus fills.

Lluís Bota i Villà.

Petits comentaris

Tunney i Dempsey.

Heus així dos homes que per apallissar-se mútuament, el món sencer estava pendent del seu espectacle.

Mentre la pilota, la boxa i les "faenes" de Belmonte tinguin tal força d'atracció, no cal pensar que ja està tot fet. Manca molt a civilitzar, encara!

PONCELL

Barcelona delicia suprema

Cada dia fa més goig Barcelona, no ens cansem de dir-ho i repetir-ho. El nostre excellent, molt més que excellent, Ajuntament, cerca tot el que sigui possible per tal d'ornamentar la ciutat i fer-la una suprema delicia per als barcelonins i per als estrangers, que cada dia acuden en nombre major a admirar aquesta Barcelona que ha esdevingut la més bella ciutat del món.

L'obertura dels carrers és la cosa més deliciosa que hom ha pogut fer. Gairebé tota la ciutat està esventrada, de cap a peus, i hom no pot passar-hi. Trobem que, per a què fos encara més bonic, s'hauria d'esventrar més; queden encara alguns carrers—molt pocs, és cert—per obrir, i faria més bonic si fossin oberts.

A les Rambles ja no s'hi pot passar. El pas central és obert a banda i banda i unes muntanyes de terra deixaen un metre de pas per a la gent. Les voreres han esdevingut tètriques fosses. Els passos de vehicles són un trencaolls de canyeries, vies, estres, fustes, ferros i fòracs. Tota la gent de la Rambla—la via més concorreguda—ha de passar per aquell metre del mig!!! Els vehicles han de donar la volta a tota la ciutat per anar de Colom a la Plaça de Catalunya. Per al pas de vehicles només resta sana i salva la via dels trams.

Però és el cert que ara cal tocar—cal tocar és un dir, es vol tocar—les vies dels trams. Per on hauran de passar? Després de llarga discussió, l'Assemblea Nacional acordà fer-los passar pel mig de la Rambla, per aquell metre il·luri que és l'únic troc que actualment tenen els que van a peu. La gent, doncs, ara no podrà anar a peu per les Rambles; per a passar-hi, caldrà agafar el tramvia. Ens sembla que això és una combinació del senyor Fordona.

Els obrers de la Rambla i els senyors de la Rambla

Nosaltres hem estat sempre d'aquests que saben situar-se, mirem sempre les coses des del nostre lloc i no ens agrada posar-nos en terrenys falsos. Diem això, perquè moltes vegades hem sentit persones que feien escarafalls de coses que a nosaltres ens plauen, però com que eren situades en un pla superior o inferior nostre callàvem; però avui no; precisament dies enrera l'articulista d'un diari barcelonins comentava ironícamen com els barcelonins, tranquil·lament, premien cafè en les vo-

eres d'aquests esvenitaments que patix la ciutat. Les pudors, la pols, els microbis, tot això esverava a l'esmentat articulista i sembla que no se'n sabia avenir que hom pogués suportar pestilències. I és que l'esmentat senyor estava mal situat. Així com es dedicava a contar les facècies dels ciutadans que pululen pels carrers, cap pensament li vingué per aquells obrers que al fons dels pous mesteguen la pudor i grapegen la porqueria barrejan-la amb la seva suor.

Algú fruirà en dir que per això són pagats els que treballen; però, cal situar-se sincerament en un terme imparcial i respondre francament. Es que són pagats aquests obrers amb 6 pessetes per cada dia de treball? No, i mil voltes no; això no cal escatir-ho: està a l'abast de la més minxa intel·ligència. Així, doncs, no cal esferir-se per aquesta mica de mal olor que llancen aquests pous. Si ens hem de sentir neguitos és de pensar que allí al fons hi treballen uns homes que amb les ungles trenen d'entremig de les porqueries unes pessetes per als seus fills.

Lluís Bota i Villà.

ENTRE COMPANYS

—On vas amb bastó?
—Mira, no; amb tanta humitat, m'ha agafat reuma.

El dia del llibre

Bé, bé. Un exitàs, un enorme exitàs!!! Escruixia veure el poc que es llegia a casa nostra, poc temps enrera. Ara es llegeix més, però ni de molt el que caldrà.

La institució del Dia del Llibre pot contribuir molt a la difusió de l'amor al llibre.

Enguany és el segon any, i la venda ha triplicat, al menys, la de l'any passat. Si a Madrid no s'ha conegut en res, aquí ha fet goig de debò; som més espirituals.

Tothom comprà llibres; alguns en comprenen molts.

I els llibres catalans foren els que més es vengueren. A totes les llibreries es venien dos llibres catalans per cada un de castellà; a moltes, tres de catalans per cada un de castellà; en alguna, àdhuc, quatre de catalans per cada castellà.

Bonic de debò. Hem d'estar satisfets de la diada!

Hem concedí uns premis a les llibreries més ben ornamentades. Els guanyaren: Llibreria Bosch (Bastinos), Llibreria Catalunya, Llibreria d'Antoni López.

La Cambra Oficial del Llibre concedí el premi al millor article sobre el llibre al nostre estimat company l'escriptor i publicista N'Angel Samblancat.

El Vaticà i els vehicles

Es "El Correo Català" qui ens forneix les següents dades, força curioses:

El primer Papa que usà automòbil fou Pius X, que es veu que va ésser el més modernista dels Papes. I no us creieu que era un automòbil qualsevol. Era un automòbil folrat de satí blanc, amb les armes pontificals a les portelles.

El que muntà primer en carrossa fou Pius V. Això s'esdevénia en 1567.

No es cregui, però, que fins llavors havien anat a peu. Anaven en llitera o a cavall. I el mateix feien els cardenals.

Ah! I quan anaven al Consistori feien un gran efecte i eren molt admirats. I com que llavors, per a arribar a aquests carrers no calia ésser vell, no us dic res dels cors femenins que trencarien.

En fi, ara i adés, Papes i cardenals han sabut tractar-se.

A peu i descalç no creiem que n'hi hagi anat mai cap, llevat de Sant Pere.

En el tren

Una vegada, Santiago Rusiñol trobà el tren ple. Enlloc trobava una plaça confortable. Per fi, veié buit un departament que duia el retol "Senyors". Sense pensar-s'hi, s'hi instal·là i tancà la porta.

El tren marxà. Al cap d'un parell d'hores, en una estació, oí que hom forcejava la porta. La porta no cedia. Un tust, un altre... un altre... un quart, un cinquè... cops forts i nerviosos. El gran "Tiago", per fi, es decidió obrir la porta.

Es trobà amb una senyora, la qual, en veure'l, exclamà tota esverada:

—Un home!

I Rusiñol, digué calmosament:

—Un home? N'està segura? No l'he vist pas.

El cercerà.

I tancà la porta, deixant la dama al corredor. No es descuidà, aquest cop, de tancar-la amb baldó.

Les obres de Barcelona

Barcelona—no ens cansem de repetir-ho—ara fa goig de debò. Tota la ciutat oberta, terriblement esventrada, que tot just no es pot circular per enlloc i sempre s'està en perdió de trencar-se el coll.

Així ha d'ésser una ciutat per a fer goig de debò! On s'és vist això de veure els carrers ben arranjats? mai, només els hi tenen els països més incivilitzats.

La prova d'aquesta excellència és que els vaixells de turisme ja no toquen el port de Barcelona.

Sabem de bona tinta que l'"Associació d'Atracció de Forasters" ha presentat una sollicitud a l'Ajuntament demandant, clam desesperat, que s'obrin els carrers que encara no ho estan; el fet d'haver-hi carrers encara en bon estat trau encís a Barcelona. Trobem molt justa la petició de l'"Associació d'Atracció de Forasters".

Miris, don Climent diu que no vol pas venir avuy a passag... Hi anirem jo y vosté tots sols.

—Jo y vosté... jo y vosté! la bestia al davant... que no sab de modos?

—Home! justament perque n'és... si bagués dit vosté y yo, hauria sigut tractar-lo a vosté de bestia.

Escull, señor Jordan, qui ho fa per engrescar més al públic allo d'aquella música que se sent mentre lo sonyor Rossi representa?

Miris que estarse mirant com l'Hamlet s'horriosa de vant del fantasma ó com Oello devorat per la passió, assisa a Desdema, y sortirí aquells de tras cantó al l'ameriqueta ó los rígordons, li dich que n'hi ha un tip. Lo qu' es la ilusió ja la pot buscar pels peus de tothom; y després quinas ganes de fer desigual mal als pobres músics, perque per allí se'n senten uns.

—Que no podrà arreglarish de modo que no fos tot en un mateix dia? Miris que se li apreciarà molt.

Xan-So-Lin, diu que es proposa acabar amb el comunisme a Xina.

A nosaltres no ens estranyaria que el comunisme acabés amb Xang-So-Lin.

I això ja és més probable.

Levine, que va ésser rebut a Roma pel senyor Mussolini, manifestà que Mussolini era

A l'abadia de Saint-André, prop de Bruges, per complir una prometença que féu a la seva muller, una belga morta fa poc temps, M. René Lou-Tseng-Tsiang, antic ministre de la Xina, ha ingressat a l'orde dels benedictins i hi ha vestit l'hàbit dels religiosos de Saint Benet.

A aquest bon M. René Lou-Tseng-Tsiang, sí que es pot ben dir que l'han enganyat com a un xinès.

♦

Heus ací una notícia d'Itàlia que "La Vanguardia" dóna amb fruïció:

"La supressió de la premsa comunista, la dissolució del partit comunista, la condemna individual de comunistes cada cop que llur activitat ha volgut manifestar-se, han estat els mitjans emprats per a salvaguardar les bones relacions entre Itàlia i Rússia.

En resum—afegeix "La Vanguardia"—es creu que l'activitat del partit comunista és un problema de política interior."

♦

Les cendres de Sacco i Vanzetti han arribat a Itàlia i rebut sepultura a Mòdena.

Mala terra la Itàlia d'avui per a què puguin reposar-hi en pau les despulls mortals d'uns socialistes.

♦

"La Nació" assegura que els obrers estan representats a l'Assemblea.

Els obrers, però, no ho creuen.

També s'ha dit que hi estaven els periodistes. Nosaltres no en sabem res.

♦

Som feministes. Però, sovint, les dones s'entenen en què deixen d'ésser-ne.

Heus ací, per exemple, el que ha manifestat una assembleista:

"Aniré—va dir a l'Assemblea per a defensar la causa de la religió, perquè en l'actual legislació, la religió no es prou protegida."

Després d'això, qualsevol s'atreveix a defensar el sufragi femení.

♦

Xan-So-Lin, diu que es proposa acabar amb el comunisme a Xina.

A nosaltres no ens estranyaria que el comunisme acabés amb Xang-So-Lin.

I això ja és més probable.

♦

Levine, que va ésser rebut a Roma pel señor Mussolini, manifestà que Mussolini era

el més gran estadista del món, que coneixia molt bé els problemes de l'aviació i que estava dotat d'una gran cortesia.

Sempre hem dit que Levine és un ximple.

♦

Durant un "match", el boxador Armand Olivero fou posat k. o. Veient que no reaccionava, fou conduit a l'hospital, on morí piques hores després.

Una enquesta de la policia posà en clar que Olivero dejà durant dos dies a fi de perdre quilos i una hora abans del "match" menjà abundantament.

Si un creguts en la Província diria que això ha estat un càstig exemplar per a tanta besties esportiva com hi ha pel món.

♦

Macdonald assegura que, si el partit laborista torna a governar, portarà a la pràctica la nacionalització de les mines, com a un dels remeis per a posar fi al conflicte miner que segueix latent a la Gran Bretanya.

♦

A Anglaterra passaran, aquest any, de 3.000 el nombre de divorcis fallats pels tribunals anglesos.

Això significa que en països com Espanya, on no hi ha encara divorci, hi ha milers i milers de famílies desavingudes i desgraciades per no poder separar-se.

Quin estalvi de vaixella, si més no, representa per a Espanya, l'establiment del divorci.

♦

A Bilbao s'ha des fet un matrimoni per a entrar al convent. Ella ha ingressat a les Saleses Reials, i ell se n'ha anat cap el noviciat de la Companyia de Jesús.

I és gairebé impossible desfer un matrimoni per raons justes, com desavinença, mals tractes, etc.!!! Aquesta és la moral cristiana.

Cal dir que ell era maurí.

Volem que els lectors sapiguem els noms d'aquests subjectes: Maria Vergés i Llucia Zubiria.

♦

(Els Sindicats Lliures diuen que no accepten cap lloc a l'Assemblea Nacional.

Els Sindicats Lliures?

Hauria estat una cosa tan extraordinària!!! Per de prompte, ja hi tenen el regidor Pouyuelo.

Però, dimarts, es reuniren i s'acordà anar a l'Assemblea. I és clar!

♦

Quants aldarulls i desordres als Balcanys!

Grecs, iugoeslaus, macedonis, serbis, búlgars no s'entenen; conflictes diversos i seriosos, conflictes independents uns dels altres. Es tem

CANTARELLAS

UN TROS DE PAPER

Cadenas porto en lo cor
que tu, hermosa, vas posar bi.
y ari i cor se don vergonya
di anar com un presidiari

Tota la nit passo, nina
entre somnis de ventura.
mas no en po escoltar may,
de tot anixé a la culpa
to calderer del devan

Tu prov meus d'olvidar!
mes jo no he pogut fer...
que l'amor es llum de cuina,
que sempre deva cremell

Ay de qui se n'ca y no torna!
Ay de qui's mor d'ayorant!

Ay de qui es a l'estranger,
sens quartos per la tornada!

Gran n'és l'aire gran to cel.
Gran la terra gran to mar.
Y encara tot això, nina,
podria ser molt mes gran

Jo en puo, penso
jo l'estimo, jo i ull be.
Jo l'faré tot lo que vulguis,
mentre no costi diners

Si erat vital que vella en angel
deus casua una nina dorm.
ja està fresch lo teu, nineta,
que tot lo dia tens son

JOSEPH SEARS

RECEPTAS PER TOT L ANY

—Vols, sense necessitat de casar-te acabar de ser

Plana bolga y seràs amo

—Vols estar casat tots las horas que vulgas, sense

haber de prender dona?

Juga al trenta hu, en lo biliar.

—Vols entrar al teatro, sense haber de pagar entrada?

Compra una saluda

—Vols que tohom te busqui y te vingués al darrere

y en interessat per tot lo que?

Deu a tohom y no paguis a nitua

—Vols casar, sense necessitat moy?

Casat ab una vídua

—Vols no tenir de pensar may en lo darrer?

Menja diners

—Vols no tenir de pensar may en lo sopar?

Menja a la francesa

Un ensenyava a son company un relleix d'or mag-

isch

—Que dirias tu que m'costa? li preguntà

Al més dins d'tres unss...

—No m'ha costat dues horas y mitja de seguir al m-

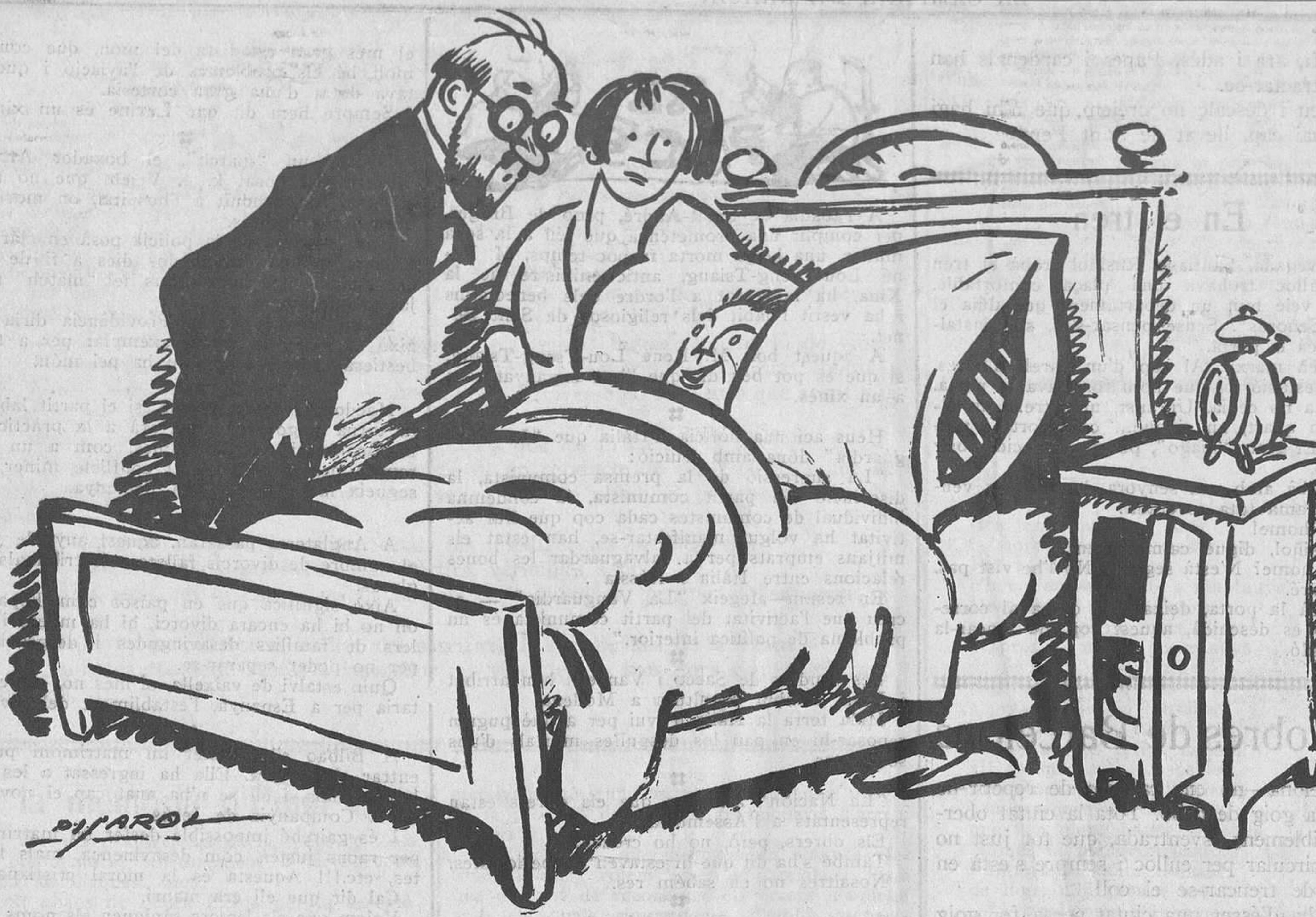
estiu que 7 dies, fins que li he pogut fer corrir.

COSAS QUE PASSAN SEMPRE

Los passadors.
Las professoras
Los trajes (de moda)
Lo temps
Los cassos
Lo sentiment de quedarse viudo
Las novas passadoras

COSAS QUE PASSAN ARA

Que ningú té un quart.
Que ningú es fa fer.
Que ningú compra a pagar desseguida.
Que no hi ha cap caixa que est

SEMPRE HI HA UN PITJOR

—Què, un cop d'aire?... Això rai! Pitjor seria un cop de puny de l'Uzcedun.

una guerra. I Itàlia, la lloba, esperant astutament per a fer de les seves a la millor ocasió. I la Societat de Nacions?

**

Un altre vol transatlàntic!

Quan, per humanitat, són prohibits, és una dona qui realitza l'heroisme. Cas exemplar, a fe! Però, com s'ha pogut impedir?

Miss Elder, accompagnada d'Haldeman, ini-

ciaren dimarts passat el vol. Sortí de Nova York, direcció París; és el mateix raid, doncs, fet per Lindbergh, Levine, Chamberlin i Byrd; és el mateix vol que tantes desgràcies ha causat.

A l'hora que escrivim aquestes ratlles no sabem el resultat del raid.

Desitgem amb tot el cor que la travessia pugui dur-se fàcilment.

Dijen que el Govern ajudarà els col·litors de raïm de la "Mànega".

Ja ens veiem els ministres convertits en ve-remadors.

Ah! Veus ací un crim d'aquells que entusiasmen a les porteres.

Una parella ferida; el germà de la noia a la presó i processat.

El germà es declarà autor i diu que ho féu per a decidir al xicot a casar-se amb la seva germana. La noia nega que el seu germà en sigui l'autor i declara que fou ella la que ferí el seu promès i a ella mateixa; ho féu quan veié venir enfurismat el seu germà, si bé estava segura de què no cometria cap agressió.

Els promesos declaren estimar-se molt.

En resultat, una colla de ximples que estarien millor en un manicomí.

L'Ajuntament de Campdevànol ha acordat acollir-se al règim de Carta Municipal.

Mira, que bé!

Recentment, s'ha tramés un telegrama d'adesió a l'ex-Kaiser.

Encara imperialistes!

El món, certament, està perdut!

Per una banda es toleren dictadures, i per l'altra hi ha qui enyora un Kaiser o un tsar!!!

Què podem fer-hi?

P. E. P.: Està bé i sentim no poder-lo publicar. Hi ha massa personalisme.—L. B. V.: Anirà.—A. G.: En carta.—Paperol: Si podem, farem anar el vostre article en aquest mateix número.—J. B. P.: Es veritat el que diu, però no és prou ben expressat per a publicar-ho.—T. O. B.: Tantes pretensions teniu?—O. G. A.: Nena, nena, vols per mal camí. Començant a escriure coses com aquesta que ens has enviat i que, per cert, no podem publicar, no pots fer altra fi que la de la caiguda. Però, si ets bonica, avisa'ns, quan això sigui, recorda't de nosaltres.—G. A.: Veurem. Tant pot ésser que si com que no.—V. B. E.: Es veritat. Qui sap el que en pot sortir d'una conversa amb una dona bonica i lleugera?—C. D. F.: Passa a prendre reua.—D. de P. i W.: Ja ho sap el Pare Vallet que ens ha enviat un article? No el publiquem perquè temem que això us motiva l'expulsió del Casal de l'Exercit, que deu ésser un club on s'hi deu estar amb molta comoditat.—C. A. R.: Si, efectivament, compondre un article tan llarg, que ja sabem que després no es publicaria, ens resultaria massa "car".

Imprenta La Campana L'Esquella: Olm, 8, Barcelona

UN TROS DE PAPER.

La impressió que el estranger i en porta de la nostra ciutat es la següent. Barcelona és una població que no té dineràs en l'espai, se sembla a qualsevol ciutat del resto d'Europa, en vuit dies que li ha passat no he vist cap corrida de toros, cap manola, ni cap vilo que m'indica la mas petita garnituda. Té bon clima, bones costums, i se li desfrula de completa tranquil·litat. Cap agent de policia se accosta a escriurem los papers ni à molestar-me mai, en canvi en certa ocasió no vaig necessitar un vno m'va servir de res. Barcelona, en una paraua, podria confonders-s en qualquier ciutat de l'una oació situatada si no fos per la circumstància especial de que no hi ha vist cap botxo pels carrers.

Antes de acabar de fer una observació conveient dient que los forasters eran una gent molt apreciable y útil y al dia ardo solament lo referit a los forasters que venen a gastar a Barcelona los diners que han estat en lo seu poble; de cap manera me vull referir à los forasters-gorrillas que van a posar à casa de un amic. Aquesta classe la considero com una plaga tant perjudicial y terrible, que si jo fos venut, à lo meu enemic me encarras-si li diria: Deu te deongut forasters!

Sistemes

LO CASAMENT D' EN GATELL

Tan si estic d'honor com doent. tan si m'uri bò, com doent. vull, Gatell, ton casament, cantar, ab mon guitarrit, 'Mou guitarrit' ab qu'he casat! los bons dies à la mare. I' anada a París del pare, los amors de ca l' Boco... mas enigmas amoroses lo Cantor de las hermosas... lo tango... y lo vien meco! Ja se'n qu' es un xic vell, perque es comprat al encant mes la voluntat es gran, y l'has de pendrer, Gatell No m' envilis à la porra, ni mon dò tractis de rui, que t' dabo pobre de mi, si era es lo unich que corra! Cantarà dousas, Gatell, lo trasllabs qu' arxiu a proves, que a ny fins te cordas novas, lo pobre guitarrit vell. Mes ara hi posar! quin cap! jara si es crèix d'assà! Tú, ja ho crech que sabs que i casas, pero lo lecto no ho sab! Altó, donch! que rà en serveis lò hem pochic monchec, sinò ho posava un prolech que me i farà jo mateix!

U

I seyors, s'il. No se sab com va ser... ningú ho entén, cosa xicot tan decent, cosa escaixa això de cap! Uh... y oll ni menos ho nega! Al contrari, encara riu! Yes si es cert allò que s' diu. «tot bon ca' all' ensopega! Comptaria questa vegada tal virtut ha deixat ell; que i' que es lo pobre Gatell! ja ha una ensopega! Casars!, qui tala copa grossa, en aquestos qu' estam... per ill... on o enarrenem, y diguemill un parenona!

III

Eran las nou quarts de deu d'un matí que no plovia, al contrari, feya un dia. vulgar com per tot arreu Jo m' enllustrava las botas, ab lo fustet ajustat, per amagarr del velutat, que hi estan dugas xocots. «D'ubhen qu' en Gatell se casa...» jo pensava, tot fregant, y pols vidres botinant corria una mosca d'asa! «Per qu' a à quest mon veniu ès ferros tipa de pilar!» «Per qu' no han de desmanar!» «Per qu' disquist sentim!» «Per qu' l' home naix y crida!» «Per qu' te rosa y barretat...» Per qu' de faixa estretas, y per qu' li prenen dida... «Per qu' me l' assota i mestral...» «Per qu' ha de dur la gran surral...» «Per qu' pren la llei de burral...» «Per qu' ab lo men té palestral...» Passant si rà a casa tard, cada disgust que no s' pinta! «Per qu' l' home entra à la quinta!» «Per qu' pren los banys de mar!» «Per qu' à ne l' moa ha vingut la gran edossa esperant...» «Per qu' acaba, al fi, casantse, sa tranquila juventut!» En Gatell dibuix que's casat, jo tot fregant repetia, y fonte lo barri corría pel vidre, la mosca d'asa. Y això ab l'ànima absorta, los meus ponaments volabam, quant vole' soner que trocava ab un repòs, à la porta. Com trucà es cosa tanta vella, no interrompi la meva obra, me pensava qu' era una pobre, que li docem la escudella. Cal... m' demanar!, quins apurros... Ja en vegi à sobre l' desastre!... (Ai) pobre de mi es lo sastre que li dech vini y cinch durrol... Ja anava à l'ensà la meus frenos, quant!... era res del que m' creyal! Extra una dona, que a veva qu' havia vingut a menos. Li passava algun tropell, perque creixia molt trista, y en v' dir alsant la cosa. —Soch la mosa d' en Gatell!

Jo que la vaig fó assestar

Me la vaig mirar ben bét.

Quina llàstima m' va fer!

Gatell com la fas au!

Una mestallina clara,

que ab morts se aclaria

y a despedir la pobretat,

demassant una peseta

per sortir de un compromis.

Se'n anà, y jo en una estona,

lo que m' va dir t' he copat.

Ab' escutat... si ja es canat,

es bo ensenyà a la dona.

Primer Canar

—» Vesté que li vol tant bé, m' digué ab veu llàtimosa, escriugí alguna cosa: que jo ja i bi inspiraré Vagi, y sens ferli injuria, fassili veure 'l que fai... «Sal ahoni lo deurà trovà? demà demà, à la curia Anallí cridà apart, fassimili un bon sermó, convensi, à la ráhò, apuri lo seu art. «Gatell diguili, qu' has fet...» «D'abont has tret questa curia!» «No sabs quin lloc es aqueu?» «Qu' has rebut un desengany?» «Qu' poser l' han tret de casa?» no vulguis ser tres de ase, tancant de la ditxa i pany? «Ahoni demonts has anat, que t' han dat la malaltia?» «Ab qui i has, que tal mania veig que t' han encomanat?» «Qui i manà ó imposa l'suya, que t' ha pegat tal fal-lera?» «Tui, tu pair de casera.» «Gatell, ja t' has fet remendar?» «Que posse' estas massas bét?» Que has tret posse' alguna rifa? que s' ha mori algun califa y t' han fet heren pose? «Qu' estas malalti deshacials?» Quo i fan la vida de franch... «Qu' es director de lo algun bancet.» «Calla!», que poté' has querat? «Creueme!, no vulguis bullangar!... com vola casar-te! si ja arà per un ull de la cara, as pot trobar miija ganga? «Mira que tot v' mol! mol!... «Mira qu' ara tot son baixas!... «Mira que hi h' banchs y cançons!... «Mira que l' temps es fatal!... «Mira que v' à viat lo boni...» «Mira que l' llu' v' à pessat...» «Mira que la sadiñera, los dies de peix v' à nou!..» «Mira, noy, que ningú sab que t' vindrà de relot...» Quo no t' pensis dona l' cop, y t' trobis que has dat lo cop. «Mira que no fi per tu, trobar qu' un matí, quant i' alsas, no poti portar las cais, perque la dona las d'uf...» «Mira que quant te prometes tot seran promeses falsas puig redera de las cales, se' l' posaràs la catorset... Creueme, donch, deixatxo corral. Buscat un bon acomodat. No i casis! qu' es lo gran modo de poder dur sempre gorrà. No i fugis en cap comedia, abont hi pagui jugà un màgic!... No vulguis tenir un fi tragedi!... Qu' pensas qu' eta cap tragedia?

Calla, deixantme indecia, y a despedir la pobretat, demassant una peseta per sortir de un compromis. Se'n anà, y jo en una estona, lo que m' va dir t' he copat. Ab' escutat... si ja es canat, es bo ensenyà a la dona.

Primer Canar

Ma noy que de que Si l'1 fos un 6 y 14 un 9 y 18 un 7 treya una unsa

REMITIT

Sr Director de l'UN TROS DE PAPER.

Molt senyor nostre

En representació de la antiga, perseguida y suferida classe dels lladres, acudim à voté per fer una breu exposició de les nostres penas. Al llegir la profeció à que us dediqué no arrifié 1 mas, ni fass cap gest de desdeny, perque la nostre classe es molt digna de atenció, y ja sab que lo teatre espanyol ha vist més de una producció en que algun de nosaltres hi figura. -om a protagonista y mes de quatre poetes han buscat la inspiració en la boca de nostres trabuca, recordis d' *El corazon de un bandido*, *Diego Corrente* y *D. Juan de Serrallonga*. Quins temps aquells! Allavars se posia ser lladre, avui dia la carrera ja no es la que era.

La vuitena mes de relleus y soguillets d'or; bossas y portamones plens de dobletas de quatre y cinch duros, y de tant en tant també y queva alguna cartera prenyada de billets de banch. Allò era un gust, y ademés la gent se deixava robar ab tan bona voluntat que quasi era un pecat ferlo mal. «Vago arra!» que més y 1 que noies porta espais en lo bastó, y si es un home que tinga ulls a la cara ja no es la que era.

Li podriem citar diferents casos que son verdaders xacòs y provan fins a qui punt esta perdidura la carrera. Una de les nostres amigas, que passa per ser una nobilitat en la rambla de setembre, se'n va a la casa de la seva amiga, que es una casa-seba molt satisfecha y allí va obrir lo porta-moneda per veure lo que li havia produït aquell cop. «Qué diràs que hi trovà?» esgrafs! Una medalla de un tintorer, una papereta del *Monte-pío* y un caixal corat.

Vostè, senyor Director, me preguntarà «qué ve tot això?» Ara li explicarem sentit lo principi de que la rabi se ha de donar fins a un grano. Me sembla que les lleys han de ser justas fins per los lladres, de conseguent tindrà la propietat, molt justificada, de que s'assegi una reforma en lo còdic penal reblandir las penas establecidas que han regit fins avui dia per los robos, perque es un absurd garrafal y una injusticia notoria que se no apliquen las mateixas penas ar que se fa res y que l'negoci està perdut, com avans que um se hi guanyaba la vida, podia donar una carrera honrosa a los seus fills, y passar una relativa tranquilla.

En nom de lo nostre amig

EN L'EQUERA EN RATERAS L'ESTRÍP